

Beskæftigelsesudvalget
Christiansborg
1240 København K

Forening
Center
Pasteu
1799 K
[info@f](mailto:info@foreningenfar.dk)
[www.f](http://www.foreningenfar.dk)

Gentofte, den 3. september 2013

Vedr. : Barsel for begge forældre

Foreningen Far skal hermed anmode om foretræde for beskæftigelsesudvalget, eventuelt med invitation af ligestillingsudvalget, for at redegøre for Foreningens synspunkter i forbindelse med barsel for begge forældre.

Foreningen Far har deltaget i Regeringens barselsudvalg.

Foreningen Far er en frivillig forening med 40 års erfaring på familieområdet, som aktuelt vejleder ca. 100.000 forældre, bedsteforældre og pårørende af begge køn fra 300 danske byer og 50 lande om året.

Foreningen Far henviser til det vedhæftede oplæg for nærmere information.

Med venlig hilsen

Jesper Lohse, Landsformand
Foreningen Far
Mobil 26229730

Frit valg ved Barsel

- Far og mor har begge et ansvar og bestemmer - sammen

Foreningen Far oplever, at barsel til begge forældre er sundt og positivt. Forældrene er rigtig glade for barselsperioden og samarbejder bedre om barnet og det nye familieliv.

ET VALG ER KUN FRIT, HVIS MULIGHEDERNE ER LIGE

– Dét er de ikke i Danmark

Forældrenes frie valg og et valg baseret på lige muligheder er for de fleste af os de mest fundamentale menneskerettigheder i vores samfund, og vi er nok alle enige om, at det skal gælde for alle mennesker både i arbejdslivet, uddannelsessystemet og familielivet.

I arbejdslivet og uddannelsessystemet er vi efterhånden ved at være godt med i Danmark, men på familieområdet halter vi stadig pinligt bagefter. Både lovgivning, arbejdsmarkedsaftaler og administrativ praksis giver mor væsentligt mere frit valg end far. Foreningen Far mener, at begge forældre skal have et frit valg, baseret på lige muligheder, med barnets ret til far og mor som grundlæggende forudsætning.

BARRIERERNE ER MANGE

For familien:

- Økonomi: Børnefamilierne er mere økonomisk pressede, derfor er økonomien en vigtig faktor i valget af hvordan far og mor skal holde barsel. Mor tjener i dag, gennemsnitligt, stadig mindre end far, så familieøkonomien kan tvinge hende til at tage den fulde barsel.
- Lovgivning: På en række områder har mor særlige rettigheder som ikke er betinget af barnets psykiske eller fysiske velfærd.
- Kommunikation: Det offentlige Danmark ser stadig mor som primær ansvarlig for barnet i de fleste sammenhænge, hvilket medfører, at kommunikation, registreringer og indberetninger vedrørende barnet udelukkende sker til mor.

For far:

- Lovgivning: Mor har fortrinsret og en lang række særrettigheder, som ikke kan forklares med henvisning til fysiske eller psykiske behov hos barnet. De er med andre ord enten historiske levn eller udtryk for forskelsbehandling.
- Fordomsfulde arbejdsgivere: Far mødes ofte af en forventning fra sin arbejdsgiver, om at han minimerer sin barsel mest muligt. Frygt for repressalier af ansættelses- eller advancementsmæssig karakter, presser mange fædre, der egentlig gerne vil holde orlov, til at lade være.

- Omverden: Samfundsnormen er, at det er mor der skal holde mest barsel ”Det er da mor, der holder barsel”
- Økonomi: Gennemsnitligt tjener far stadig mere end mor, så det er dyrere for familien, at far holder barsel, hvis han er privat ansat.

For mor:

- Karrieremuligheder: Mange arbejdsgivere tænker sig om en ekstra gang, førend de ansætter en kvinde i den fødedygtige alder, hvis hun ikke allerede ”har fået sine børn”
- Fordomme: Mor tager barns 1. sygedag og mor skal gå tidligt for at hente i vuggestuen osv.
- Pensionsgab: Mors pensionsmidler reduceres i mange tilfælde med den tid hun er på barsel
- Ligeværdighed: De mange mødre, som ser fars ansvar, indflydelse og medvirken som positiv og vigtig, bliver ramt af alle de forhindringer far møder på sin vej mod at blive en ligeværdig forælder.

For Danmark – koster status quo både privat, offentligt og i erhvervslivet:

- Vi har **ikke** sikret borgerne lige muligheder, uanset køn.
- Vi har derfor heller **ikke** et reelt frit valg
- Vi lever **ikke** op til grundlovens og de internationale konventioners forpligtelser til at varetage barnets tarv og forhindre forskelsbehandling i lovgivning og administrativ praksis.
- Vi har børn, som **ikke** får mulighed for at få en **tæt og tryk tilknytning til både far og mor**, med de følelsesmæssige og kynisk samfundsøkonomiske konsekvenser der følger af dette.
- Vi har frustrerede fædre og mødre, der **trives dårligere, producerer mindre og har brug for mere offentlig bistand.**

FAMILIENS ØKONOMI HAR STOR BETYDNING

Arbejdsgiverorganisationerne burde se på det faktum, at det i dag er flest kvinder, som bliver optaget på de uddannelser der giver mulighed for de højeste lønninger. Om få år vil mor langt oftere (måske endda oftest) tjene mere end far, og med kendskabet til børnefamiliernes stramme økonomi og de nuværende barselsdagpengeordninger, vil det med stor sandsynlighed betyde et markant skifte i barselsbetalingerne.

Man bør også som arbejdsgiver og i det offentlige være opmærksom på, at vi i Danmark oplever 40-50 % skilsmisserater, som koster erhvervslivet og det offentlige dyrt i sygedagpenge, mistet produktivitet og motivation hos medarbejdere. Der er både livskvalitet og besparelser at hente ved en konstruktiv modernisering af familieområdet i Danmark.

FRIT VALG OG LIGE MULIGHEDER BETYDER, AT MAN GIVER SLIP PÅ KØNSKAMPEN OG BEGYNDER AT TALE OM MENNESKER – SUNDE VÆRDIER, ANSVAR OG RETTIGHEDER.

Børnene har historisk været kvindernes væsentligste bastion, og et kort blik på den nuværende lovgivning og praksis viser, at murene stadig står. Det positive er, at virkeligheden i de danske familier i dag ser helt anderledes ud. Det negative er, at det offentlige Danmark ikke er med på vognen.

NÅR FAR OG MOR IKKE BOR SAMMEN BLIVER DET HELT SORT.

For forældre der er enige handler barsel og forældreorlov om forældreansvar, familieøkonomi og incitamentsstrukturer hos arbejdsgiverne. For forældre der er **uenige** handler barsel og forældreorlov om **ensidig** lovgivning, **obstruerende** sagsbehandlingstid og **oldnordisk** praksis. Det er ofte først når kernefamilien skilles - og det sker stadig oftere - at forældre og børn opdager, hvordan lovgivning og praksis virker i Danmark.

Her møder **især far** barrierer:

- Sagsbehandlingspraksis: Statistikken viser markant, at mor får bopæl og eneforældremyndighed langt, langt oftere end far. Færre børn har i dag bopæl hos deres far end i 1980 i direkte modstrid med samfundsudviklingen i familierne, på arbejdsmarkedet og i uddannelsessystemet.
- Lange sagsbehandlingstider. På barselsområdet betyder lange sagsbehandlingstider (gns. 6-12 mdr.) og i visse sager helt op til 6 år, at der ofte først ligger en afgørelse om samvær (som er et lovkrav for at kunne afholde barselsorlov) når barsels- og forældreorlovsperioden er slut.

VI TABER DE SVAGESTE

En ting vi, også, skal være opmærksom på er, at de børn der allermest har behov for barsel med far, ofte er dem der ikke får det. Flere familier end nogensinde lever ligeværdigt og flere fædre end nogensinde ønsker barsel. Vi skal i Danmark passe på ikke at falde i den grøft, hvor vi tror, at der i dag er et frit valg, for det er ikke tilfældet pga. familieøkonomien, incitamentsstrukturen i forhold til arbejdsgiveren, lovgivningen (f.eks. barselsbekendtgørelsens § 8 stk. 2, som blindt tildeler mor alle barsels dagpengene, hvis hun er uenig med far) kombineret med de lange offentlige sagsbehandlingstider.

Der er de facto ingen retssikkerhed og intet frit valg for børn og fædre på familieområdet i Danmark.

DANMARK HALTER HÅBLØST BAGUD

I de andre nordiske lande har man for længst indset problemerne og fundet nye og bedre løsninger. Især i Sverige og på Island har man markant moderniseret familieområdet i de seneste årtier. I disse lande har man derfor i årevis haft øremærket barsel til begge forældre.

Erfaringerne er fremragende. Ordningerne har betydet, at fædre afholder barsel, som aldrig før og væsentligt længere. I 200 svenske kommuner støtter man positivt og moderne op med familiegrupper for førstegangsfødende.

Statistikken taler sit utvetydige sprog: Lovgivningen har skabt større livskvalitet, bedre samarbejde, glade forældre og mere trygge børn, som har en far og en mor tæt på i deres liv – hele livet. - Det har samtidig givet lavere skilsmisserater, lavere samfundsmæssige omkostninger og mere motiverede og engagerede medarbejdere på arbejdspladserne.

HVAD GØR VI NU?

Det er mere end på tide, at vi også i Danmark lever op til vores ansvar og forpligtelser (og får noget at have vores selvopfattelse i) ved at skabe et samfund der anerkender og respekterer menneskers – dvs. børn og voksne – rettigheder og behov, og vi derfor sikrer fleksible rammer, der giver alle mulighed for at leve et rigt, trygt og frit liv.

Første skridt er at fjerne de barrierer der i dag forhindrer fars og mors frie valg, baseret på et princip om lige muligheder i arbejdslivet, uddannelsessystemet og familielivet i Danmark.

Foreningen Far opfordrer derfor Folketinget til:

- At sikre et grundigt eftersyn af den danske familielovgivning og -praksis, så den kommer i overensstemmelse med grundloven, internationale konventioner, ligestillingsloven og ikke mindst med danskernes måder at leve på.
- At sikre positivt samarbejde mellem alle politiske partier om 3 måneders barsel til far.
- At sikre fleksibilitet og varsling, så orloven harmonerer med familielivet og med arbejdsgivers planlægningsbehov.
- At sikre lovgivning med en incitamentsstruktur, der giver mest mulig frihed til forældre, der forstår at samarbejde om varetagelsen af barnets tarv.
- At sikre et tværgående og stående kontaktudvalg, hvor alle relevante ministerier og interesseorganisationer mødes kvartalvist for at sikre sammenhæng i en respektfuld indsats og modernisering på familieområdet i Danmark med fokus på det bedste for barnet, det frie valg og lige muligheder.

Foreningen Far
til støtte for børn
og forældre

Foreningen Far står til rådighed for spørgsmål, dokumentation og med konkrete forslag til sikring af ovennævnte.

Kontakt:

Sidse Ægidius, Næstformand og medlem af barseludvalget

E-mail: sa@foreningenfar.dk

Jesper Lohse, Landsformand

E-mail: formand@foreningenfar.dk

Foreningen Far

Pasteurvej 2

1799 København V